



---

Adam Mickiewicz

# Świtezianka

---

Materiały ćwiczeniowe dla uczniów niepełnosprawnych mających trudności w uczeniu się i/lub komunikowaniu się, w tym niesłyszących, słabosłyszących, z niepełnosprawnością intelektualną, autyzmem i afazją uczęszczających do szkół podstawowych – służące utrwalaniu wiedzy i umiejętności określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych



Minister  
Edukacji i Nauki



pracownia  
lingwistyki  
migowej

Zadanie zlecone i finansowane przez Ministra Edukacji i Nauki  
Wykonawca: Uniwersytet Warszawski, Wydział Polonistyki, Pracownia Lingwistyki Migowej

---

Adam Mickiewicz

**Świtezianka**

---



Minister  
Edukacji i Nauki

pracownia  
lingwistyki  
migowej

Lektury  
dostępne

---

Zadanie zlecone i finansowane przez Ministra Edukacji i Nauki

### **Adam Mickiewicz Świtezianka**

Materiały ćwiczeniowe dla uczniów niepełnosprawnych mających trudności w uczeniu się i/lub komunikowaniu się, w tym niestyszających, słabosyszających, z niepełnosprawnością intelektualną, autyzmem i afazją uczęszczających do szkół podstawowych – służące utrwalaniu wiedzy i umiejętności określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych

Opracowano na podstawie  
**Adam Mickiewicz, Świtezianka**

Wykonawca materiałów ćwiczeniowych  
**Uniwersytet Warszawski**  
**Wydział Polonistyki**  
**Pracownia Lingwistyki Migowej**  
**ul. Krakowski Przedmieście 26/28**  
**00-927 Warszawa**

Autorzy

**Agnieszka Bajewska-Kołodziejak** (karty pracy, scenariusze komiksowe)  
**Katarzyna Cichocka-Segiet** (karty pracy PCS, tablice komunikacyjne PCS)  
**Piotr Mostowski** (teksty łatwe do czytania – ETR)  
**Małgorzata Skuza** (karty pracy, scenariusze komiksowe)  
**Krystyna Ziątek** (karty pracy PCS, tablice komunikacyjne PCS)

Redakcja merytoryczna  
**Paweł Rutkowski**  
**Piotr Mostowski**

Kierownik zespołu  
**Paweł Rutkowski**

Redakcja językowa  
i konsultacje merytoryczne  
**Emilia Danowska-Florczyk**

Eksperci wskazani  
przez Ministra Edukacji i Nauki  
**Justyna Kowal**  
**Agnieszka Pilch**

Projekt graficzny i logotypu,  
skład i łamanie  
**Łukasz Kamieniak**

Ilustracje  
**Zuzanna Szyszak**

Rok opracowania  
**2020**

Aplikacja komputerowa  
**Mariusz Ołownia**

ISBN  
**978-83-66534-52-0**

The Picture Communication Symbols ©1981–2020 by Tobii Dynavox. All Rights Reserved Worldwide. Used with permission. Boardmaker® is a trademark of Tobii Dynavox.

# Spis treści

---

Wstęp.....	4
Tekst oryginalny.....	8
Tekst łatwy do czytania (ETR).....	17
Komiks.....	19
Karty pracy.....	20
Tablice komunikacyjne PCS.....	26
Karty pracy PCS.....	29

---

# Wstęp

---

Szanowni Państwo,

przekazujemy Państwu materiały ćwiczeniowe do lektur szkolnych opracowane z myślą o uczniach ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Dołożyliśmy wszelkich starań, aby ułatwiły one pracę zarówno dzieciom, do których są kierowane, jak i nauczycielom. W pierwszej części niniejszego wstępu omówiliśmy wszystkie elementy, które składają się na pakiet materiałów ćwiczeniowych; w drugiej zwróciliśmy uwagę na to, o czym warto pamiętać w pracy z dziećmi z niepełnosprawnościami mającymi trudności w uczeniu się i/lub komunikowaniu się, w tym uczniami niesłyszącymi, słabosłyszącymi, z niepełnosprawnością intelektualną, autyzmem i afazją.

Barierę w pracy z tekstami lektur może stanowić w szczególności język utworów zawierający archaizmy i słownictwo rzadko obecne w codziennych sytuacjach komunikacyjnych. Problemem bywa też sam charakter utworów. Pełny odbiór literatury pięknej (zwłaszcza dzieł poetyckich) wymaga od czytelnika znajomości konwencji tekstu literackiego i odpowiednio rozwiniętych kompetencji poznawczych. Trudności w komunikowaniu się powodują, że wielu uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi jest pozbawionych możliwości obcowania z kanonem literatury polskiej, a tym samym z dużym fragmentem kultury narodowej.

Teksty literackie wybrane z listy lektur podstawy programowej zostały wzbogacone materiałami ćwiczeniowymi i opracowane tak, aby udostępnić ich treść uczniom ze specjalnymi potrzebami komunikacyjnymi. Do każdego utworu powstał pakiet materiałów ćwiczeniowych, który składa się z:

- aplikacji multimedialnej z tłumaczeniem na polski język migowy (PJM),
- tekstu łatwego do czytania (ETR),
- opracowania graficznego w formie komiksu,
- kart pracy,
- tablic komunikacyjnych Picture Communication Symbols (PCS),
- kart pracy PCS.

Tak zróżnicowany zestaw materiałów pozwala na wybór tych, które najlepiej odpowiadają potrzebom ucznia, a tym samym umożliwiają zindywidualizowanie procesu nauczania.

Wszystkie materiały zostały przygotowane z uwzględnieniem ministerialnych *Wytycznych do uniwersalnego projektowania graficznego podręczników* oraz *Wytycznych edytorskich i językowych do opracowania podręczników*.

---

## **Aplikacja multimedialna z tłumaczeniem na polski język migowy (PJM)**

W aplikacji znajduje się cały pakiet materiałów ćwiczeniowych. Oprócz podstawowej funkcji wyświetlania poszczególnych stron aplikacja daje możliwość ich powiększania/pomniejszania – tak, aby skupić uwagę ucznia na wybranym elemencie.

Najważniejszą częścią aplikacji jest jednak tłumaczenie tekstu lektury na polski język migowy. Do poszczególnych fragmentów tekstu można wyświetlić film w PJM. Okno odtwarzacza można zmniejszyć i dowolnie umiejscowić na ekranie. Dzięki temu możliwe jest jednoczesne śledzenie tekstu i tłumaczenia. Wszystkie filmy są dodatkowo dostępne z poziomu eksploratora plików.

Aplikacja działa na systemach z rodziny Windows, Linux i macOS.

## **Tekst łatwy do czytania (ETR)**

Tekst łatwy do czytania (ETR) został opracowany zgodnie z wytycznymi *IFLA Guidelines for easy-to-read materials* oraz publikacją *Informacja dla wszystkich. Europejskie standardy przygotowania tekstu łatwego do czytania i zrozumienia*. Jego zadaniem jest przybliżenie treści lektury odbiorcom, którzy z różnych powodów nie są w stanie przeczytać ze zrozumieniem oryginalnego tekstu. Będą to przede wszystkim uczniowie z afazją oraz niepełnosprawnością intelektualną, choć tekst łatwy do czytania może być pomocny dla każdego dziecka, dla którego barierą jest język utworu oraz nadmiar treści. Zmiany wprowadzone w wersji ETR dotyczą dwóch warstw: językowej oraz treściowej.

Warstwa językowa została zmodyfikowana pod względem leksyki oraz składni – zastosowano wyrazy o wysokiej frekwencji, łatwe do zrozumienia, a informacje zapisano głównie w postaci zdań prostych ułożonych zgodnie z następującą zasadą: 1 linia tekstu = 1 zdanie. Z fabuły lektury usunięto wątki poboczne, a w dłuższych tekstach dodatkowo zastosowano śródtytuły.

## **Opracowanie graficzne w formie komiksu**

Graficzne opracowanie lektury w formie komiksu ma za zadanie przybliżyć uczniom treść utworu. Komiks ożywia i uatrakcyjnia tekst. Często literacka forma dzieła i wielowarstwowość znaczeniowa utrudniają uczniom odczytanie i zrozumienie treści. Do zaproponowanych ilustracji nauczyciel może odwoływać się podczas pracy z tekstem – wykorzystując zarówno całość komiksu, jak i jego wybrane elementy. Dla uczniów jest to pomoc w wizualnym odtworzeniu fabuły utworu, a także jej zapamiętaniu. Dla niektórych zaś krótkie teksty w kadrach są jedyną formą kontaktu z lekturą.

---

## Karty pracy

Karty pracy mają za zadanie utrwalić i podsumować informacje o treści lektury. Ponadto zachęcają ucznia do samodzielnego rozwiązywania zadań i sprawdzenia swojej wiedzy. Przygotowane propozycje mogą okazać się pomocne zarówno podczas omawiania treści lektur w czasie zajęć szkolnych, jak i w pracy samodzielnej ucznia.

## Tablice komunikacyjne PCS

Tablice komunikacyjne PCS są przeznaczone dla uczniów niemówiących, posługujących się alternatywną i/lub wspomagającą komunikacją. Uczniowie ci mają zwykle osobiste pomoce do komunikacji w formie tzw. książek do komunikacji (skoroszytów z piktogramami) lub pomocy elektronicznych na tabletach lub laptopach. Tablice do każdej lektury zawierają symbole związane z tekstem, głównie rzeczowniki, czasowniki i określenia. Tablice umożliwiają osobie niemówiącej opowiadanie treści lektury, odpowiadanie na pytania nauczyciela, uczestniczenie w rozmowie na temat lektury, ułatwiają również rozumienie treści utworu. W rozmowie na temat lektury może – i powinna – być wykorzystywana również osobista książka komunikacyjna ucznia, która zawiera m.in. zaimki, przyimki, przydatne liczby i litery.

## Karty pracy PCS

Karty pracy PCS zostały opracowane przede wszystkim dla uczniów niemówiących, użytkowników wspomagających i alternatywnych metod komunikacji. Karty pracy PCS mają na celu sprawdzenie tego, czy uczeń zrozumiał treść lektury oraz jak wiele wiadomości zapamiętał. Pozwalają także na rozwijanie i utrwalanie nowego słownictwa. Wszystkie polecenia oraz pytania zostały zapisane za pomocą słów oraz znaków systemu PCS. Uczeń może próbować odczytać treść poleceń sam lub z pomocą nauczyciela. Jeśli to nauczyciel będzie czytał treść, to zalecane jest, by kolejno wskazywał uczniowi odczytywane znaki. Karty pracy zawierają takie zadania, w których należy wskazać i zaznaczyć właściwą odpowiedź, wybrać ją spośród podanych i zaznaczyć lub wyciąć, oraz takie, które polegają na samodzielnym sformułowaniu odpowiedzi za pomocą tablic komunikacyjnych PCS opracowanych do każdej lektury i/lub z pomocą książki/narzędzia do komunikacji. W tego typu zadaniach nauczyciel może zapisać odpowiedź ucznia sam lub np. wydrukować tablicę komunikacyjną PCS w dwóch egzemplarzach i z drugiej wyciąć do przyklejenia znaki wybrane przez ucznia w odpowiedzi na zadane pytanie. W kartach pracy PCS oraz tablicach komunikacyjnych PCS użyte zostały te same znaki oddające poszczególne znaczenia danych wyrazów. Jednocześnie w kartach pracy zastosowano określone strategie językowe – strzałki stanowiące określenie czasu na górze, z lewej strony symbolu o znaczeniu czasownikowym, dla wyrażenia czasu przeszłego lub przyszłego,

---

pomniejszony symbol ‘ty’, także z lewej górnej strony znaku oznaczającego czynność w poleceniach — zdaniach rozkaznikowych. Dla zwiększenia czytelności zadań poszczególne fragmenty można wycinać i w toku odpowiadania na pytania ponownie przyklejać potrzebne elementy.

Agnieszka Bajewska-Kołodziejak  
Katarzyna Cichocka-Segiet  
Emilia Danowska-Florczyk  
Piotr Mostowski  
Paweł Rutkowski  
Małgorzata Skuza  
Krystyna Ziątek





Adam Mickiewicz

Ballady i romanse

# Świtezianka<sup>1, 2</sup>

---

Jakiż to chłopiec piękny i młody?  
Jaka to obok dziewica?  
Brzegami sinej Świtezi<sup>3</sup> wody  
Idą przy świetle księżyca.

Ona mu z kosza daje maliny,  
A on jej kwiatki do wianka;  
Pewnie kochankiem jest tej dziewczyny,  
Pewnie to jego kochanka.

Każdą noc prawie, o jednej porze,  
Pod tym się widzą modrzewiem.  
Młody jest strzelcem w tutejszym borze;  
Kto jest dziewczyna? ja nie wiem.

Skąd przyszła? darmo śledzić kto pragnie,  
Gdzie uszła? nikt jej nie zbada.  
Jak mokry jaskier wschodzi na bagnie,  
Jak ognik nocny przepada.

— „Powiedz mi piękna, luba dziewczyno,  
Na co nam te tajemnice —  
Jaką przybiegłaś do mnie drożyną?  
Gdzie dom twój, gdzie są rodzice?

Minęło lato, zżółkniały liścia<sup>4</sup>  
I dżdżysta nadchodzi pora:  
Zawsze mam czekać twojego przyścia  
Na dzikich brzegach jeziora?

Zawszeż po kniejach jak sarna płocha,  
Jak upiór błędzisz w noc ciemną?  
Zostań się lepiej z tym, kto cię kocha,  
Zostań się, o luba, ze mną!

Chateczka moja stąd niedaleka  
Pośrodku gęstej leszczyny;  
Jest tam dostatkiem owoców, mleka,  
Jest tam dostatkiem zwierzyny”.

— „Stój, stój, odpowie, hardy młokosie,  
Pomnę, co ojciec rzekł stary;  
Słowicze wdzięki w mężczyzny głosie,  
A w sercu lisie zamiary.

Więcej się waszej obłudy boję,  
Niż w zmienne ufam zapały;  
Możebym prośby przyjęła twoje:  
Ale czy będziesz mnie stały?” —

Chłopiec przyklęknął, chwycił w dłoń piasku<sup>5</sup>,  
Piekielne wzywał potęgi,  
Klął się przy świętym księżycu blasku...  
Lecz czy dochowa przysięgi?

„Dochowaj, strzelcze, to moja rada:  
Bo kto przysięgę naruszy,  
Ach, biada jemu, za życia biada!  
I biada jego złej duszy!” —

To mówiąc, dziewczka więcej nie czeka,  
Wieniec włożyła na skronie,  
I pożegnawszy strzelca z daleka,  
Na zwykłe uchodzi błonie.

Próżno się za nią strzelec pomyka,  
Rączym wybiegom nie sprostał;  
Znikła jak lekki powiew wietrzyka,  
A on sam jeden pozostał.

Sam został, dziką powraca drogą,  
Ziemia uchyla się grząska.  
Cisza wokoło, tylko pod nogą  
Zwiędła szeleszcze gałązka<sup>6</sup>.

Idzie nad wodą, błędny krok niesie,  
Błędniemi strzela oczyma:  
Wtem wiatr zaszumił po gęstym lesie,  
Woda się burzy i wzdyma.

Burzy się, wzdyma, pękają tonie,  
O niesłychane zjawiska!  
Ponad srebrzyste Świtezi błonie  
Dziewicza piękność wytryska.

Jej twarz, jak róży bladej zawoje,  
Skropione jutrzeńki łezką:  
Jako mgła lekka, tak lekkie stroje  
Obwiały postać niebieską.

— „Chłopcze mój piękny, chłopcze mój młody,  
Zanuci czule dziewica —  
Po co wokoło Świteziu wody  
Błądzisz przy świetle księżyca?

Po co żałujesz dzikiej wietrznicy,  
Która cię zwabia w te knieje,  
Zawraca głowę, rzuca w tęsknicy,  
I może jeszcze się śmieje?

Daj się namówić czułym wyrazem:  
Porzuć wzdychania i żale,  
Do mnie tu, do mnie, tu będziem razem  
Po wodnym płasać kryształe.

Czy zechcesz, niby jaskółka chybka,  
Oblicze tylko wód muskać,  
Czy zdrów jak rybka, wesół jak rybka,  
Cały dzień ze mną się pluskać,

A na noc w łożu srebrnej topieli,  
Pod namiotami zwierciadeł,  
Na miękkiej wodnych lilijek bieli,  
Śród boskich usnąć widziadeł” —

Wtem z zasłon błysną piersi łabędzie...  
Strzelec w ziemię patrzy skromnie,  
Dziewica w lekkim zbliża się pędzie,  
I — „do mnie, woła, pójdź do mnie!”

I na wiatr lotne rzuciwszy stopy,  
Jak tęcza śmiga w krąg wielki,  
To znowu siekąc wodne zatopy,  
Srebrnemi pryska kropelki.

Podbiega strzelec... i staje w biegu...  
I chciałby skoczyć i nie chce;  
Wtem modra fala, prysnąwszy z brzegu,  
Z lekka mu w stopy załechce.

I tak go łechce i tak go znęca,  
Tak się w nim serce rozplywa,  
Jak gdy tajemnie rękę młodzieńca  
Ściśnie kochanka wstydliva.

Zapomniał strzelec o swej dziewczynie,  
Przysięgą pogardził świętą,  
Na zgubę oślep bieży w głębinie,  
Nową zwabiony ponętą.

Bieży i patrzy, patrzy i bieży,  
Niesie go wodne przestworze,  
Już z dala suchych odbiegł wybrzeży,  
Na średnim igrze jeziorze.

I już dłoń śnieżną w swej ciśnie dłoni,  
W pięknych licach topi oczy,  
Ustami usta różane goni,  
I skoczne okręgi toczy:

Wtem wietrzyk świsnął, obłoczek pryska,  
Co ją w łudzającym krył blasku...  
Poznaję strzelec dziewczynę z bliska...  
Ach, to dziewczyna spod lasku!

— „A gdzie przysięga? gdzie moja rada?  
Wszak kto przysięgę naruszy,  
Ach, biada jemu, za życia biada!  
I biada jego złej duszy!

Nie tobie igrać przez srebrne tonie,  
Lub nurkiem pluskać w głąb jasną,  
Surowa ziemia ciało pochłonie,  
Oczy twe żwirem zagasną.

A dusza przy tem świadomem<sup>7</sup> drzewie  
Niech lat doczeka tysiąca,  
Wiecznie piekielne cierpiąc zarzewie  
Nie ma czem zgasić gorąca”. —

Słyszysz to strzelec, błędny krok niesie,  
Błędni rzuca oczyma;  
A wichry szumi po gęstym lesie,  
Woda się burzy i wzdyma.

Burzy się, wzdyma i wre aż do dna,  
Kręconym nurtem pochwyca.  
Roztwiera paszczę otchłan podwodna,  
Ginie z młodzieńcem dziewica.

Woda się dotąd burzy i pieni;  
Dotąd przy świetle księżycy  
Snuje się para znikomych cieni:  
Jest to z młodzieńcem dziewica.

Ona po srebrnym płasza jeziorze,  
On pod tym jęczy modrzewiem.  
Któż jest młodzieniec? Strzelcem był w borze.  
A kto dziewczyna? Ja nie wiem.



---

## Przypisy:

<sup>1</sup>Jest wieść, że na brzegach Świtezi pokazują się Ondiny, czyli Nimfy wodne, które gmin nazywa Świteziankami [przyp. poety]. [przypis autorski]

<sup>2</sup>Balladę tę przetłumaczył piętnastoletni Zygmunt Krasiński na łacinę, w której pełno było zwrotów z Owidiusza i Wergilego. [przypis redakcyjny]

<sup>3</sup>Mickiewicz używa obu form: *Świteziu* i *Świtezi*; obie były wówczas w użyciu. [przypis redakcyjny]

<sup>4</sup>*liścia* — lm od zbiorowej formy: liście.  
[przypis redakcyjny]

<sup>5</sup>*przyklęknął, chwycił w dłoń piasku* — zwyczaj ludowy kazał przysięgać w ten właśnie sposób. [przypis redakcyjny]

<sup>6</sup>Wersy 61–65 przypominają balladę Goethego *Der Fischer*. [przypis redakcyjny]

<sup>7</sup>Drzewo było „świadomym” przysięgi strzelca.  
[przypis redakcyjny]

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Aleksandra Sekuła,  
Józef Kallenbach, Olga Sutkowska.

Adam Mickiewicz

# Świtezianka

Codziennie wieczorem nad jeziorem Świteź  
spacerują chłopak i dziewczyna.  
Są w sobie zakochani.  
Chłopak jest myśliwym, mieszka w okolicy.  
Nic nie wiadomo o dziewczynie.  
Rano dziewczyna zawsze gdzieś ucieka.  
Chłopak mówi do dziewczyny: „Powiedz, gdzie mieszkasz.  
Znamy się długo.  
Zawsze spotykamy się tylko nad jeziorem.  
Ty potem uciekasz.  
Zostań ze mną!  
Będziemy razem mieszkać w moim domu”.  
Dziewczyna odpowiada:  
„Nie ufam mężczyznom.  
Nie wiem, czy zawsze będziesz mnie kochał”.  
Chłopak obiecał, że zawsze będzie kochał tylko ją.  
Dziewczyna ostrzegła, żeby pamiętał o obietnicy.  
Kto kłamie, tego spotyka kara.  
I uciekła.  
Chłopak został sam.  
Chciał wrócić do domu.

Nagle zaczął wiać silny wiatr,  
na jeziorze pojawiły się duże fale,  
wyszła z nich piękna dziewczyna.  
Powiedziała: „Zostaw tamtą dziewczynę.  
Ona zawsze od ciebie ucieka.  
Chodź do mnie.  
Zamieszkamy razem w jeziorze.  
Będziemy cały dzień się bawić.  
Chodź do mnie”.

Dziewczyna zaczęła tańczyć po falach jeziora.  
Chłopak zastanowił się przez chwilę.  
Zapomniał o dziewczynie, której obiecał miłość.  
Wszedł do jeziora i zaczął iść do pięknej nieznajomej  
dziewczyny.  
Nagle ją rozpoznał!  
To była ta sama dziewczyna, z którą spotykał się nad  
jeziorem.  
Dziewczyna powiedziała: „Zapomniałeś o obietnicy.  
Okłamałeś mnie.  
Teraz spotka cię kara.  
Zamienię cię w drzewo.  
Będziesz przez wiele, wiele lat stał na brzegu jeziora.  
Będzie ci bardzo gorąco”.

Od tej pory w nocy na jeziorze widać duchy chłopaka  
i dziewczyny.



1. Odpowiedz na pytania.

O jakiej porze dnia spotykają się chłopak z dziewczyną?

.....

Gdzie się spotykają?

.....

Pod jakim drzewem się spotykają?

.....

Czy zakochani (chłopak i dziewczyna) znają się dobrze?

.....

Kim jest młody chłopak?

.....

Kim jest młoda dziewczyna?

.....

Kiedy (pora roku) chłopak prosi dziewczynę, aby z nim zamieszkała?

.....

Kim jest Świtezianka?

.....

Co chłopak przysięgał dziewczynie?

.....

Czy chłopak dotrzymał obietnicy?

---

Jak został ukarany chłopak?

---



1. Zaznacz poprawną odpowiedź.

1. Autorem ballady „Świtezianka” jest:

- a) Juliusz Słowacki
- b) Adam Mickiewicz
- c) Henryk Sienkiewicz

2. Narratorem jest:

- a) dziewczyna
- b) chłopak
- c) mieszkaniec okolic jeziora Świtez

3. Świtezianka to:

- a) motyl wodny
- b) ryba żyjąca w tym jeziorze
- c) nimfa wodna

4. Chłopak spotykał dziewczynę:

- a) wieczorem
- b) rano, kiedy szedł do pracy
- c) w południe

5. Dziewczyna dawała chłopakowi:

- a) maliny
- b) jabłka
- c) jagody

6. Chłopak i dziewczyna spotykali się pod:

- a) świerkiem
- b) jodłą
- c) modrzewiem

7. Chłopak był:

- a) rolnikiem we dworze
- b) rybakiem
- c) strzelcem w lesie

8. Dom młodego strzelca stał:
- a) niedaleko, pośrodku gęstej leszczyny
  - b) daleko, między sosnami
  - c) niedaleko, na łące
9. Chłopak przysięgał dziewczynie:
- a) wierność i miłość
  - b) zabawę i radość
  - c) smutek i płacz
10. Czy chłopak dotrzymał przyrzeczenia?
- a) tak
  - b) nie
  - c) częściowo
11. Młody strzelec spotkał nową dziewczynę:
- a) nad jeziorem Świtez
  - b) na polach
  - c) na bagnach
12. Za nową dziewczyną chłopak:
- a) pobiegł do puszczy
  - b) pobiegł na pola
  - c) pobiegł w głąbinę
13. Dziewczyna niewiernego młodzieńca:
- a) zakłęta w drzewo na tysiąc lat
  - b) zamieniła w żabę
  - c) zamieniła w polne kwiaty



## 1. Podpisz ilustracje cytatami.

„Ona mu z kosza daje maliny,  
A on jej kwiatki do wianka;”  
„Młody jest strzelcem w tutejszym borze;  
Kto jest dziewczyna? ja nie wiem.”

„Chateczka moja stąd niedaleka  
Pośrodku gęstej leszczyny;  
Jest tam dostatkiem owoców, mleka,  
Jest tam dostatkiem zwierzyny”.

„Ona po srebrnym płąsa jeziorze,  
On pod tym jęczy modrzewiem.  
Któż jest młodzieniec? Strzelcem był w borze.  
A kto dziewczyna? Ja nie wiem.”

„Jej twarz, jak róży bladej zawoje,  
Skropione jutrzeńki łezką:  
Jako mgła lekka, tak lekkie stroje  
Obwiały postać niebieską.”

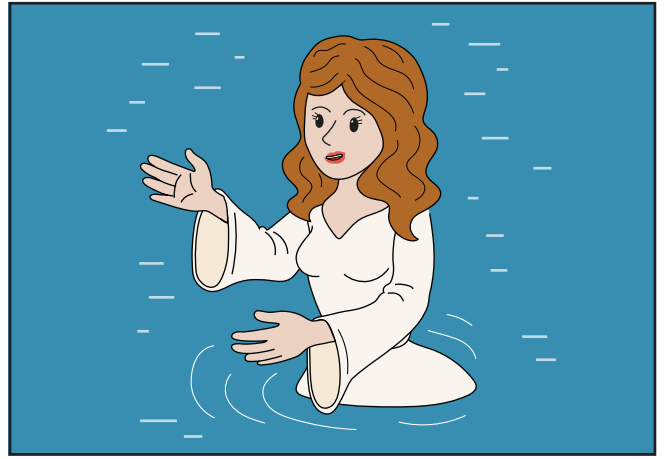


.....

.....

.....

.....

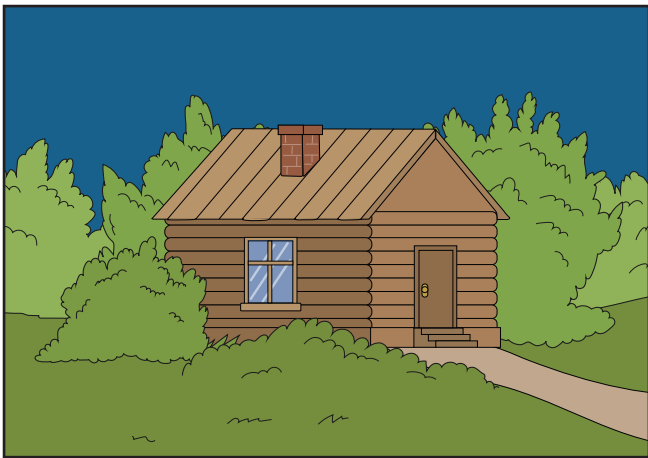


.....

.....

.....

.....



.....

.....

.....

.....



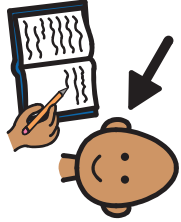




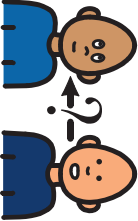

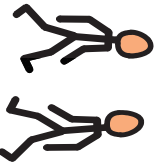

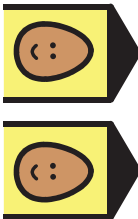
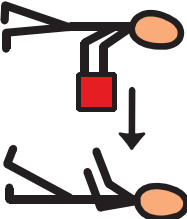
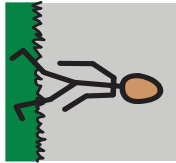



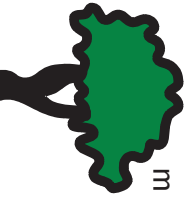

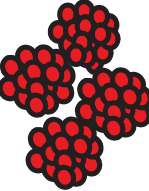

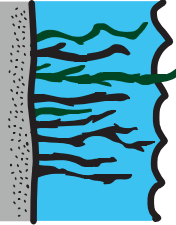
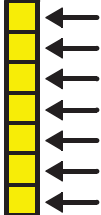
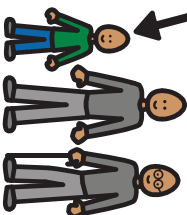

.....

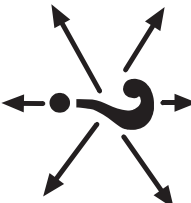


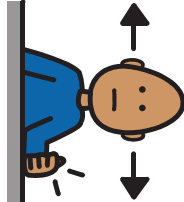
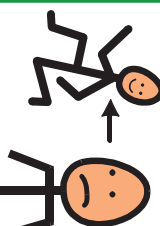

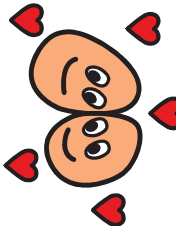
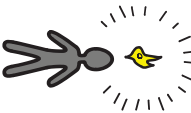
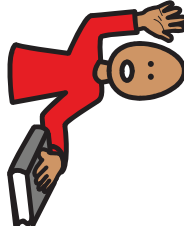

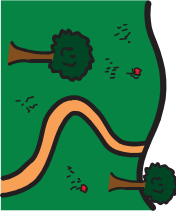

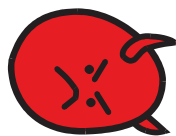
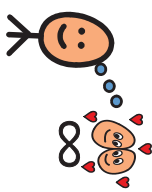
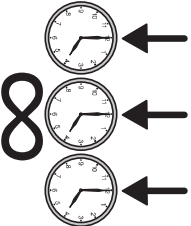
.....



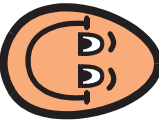
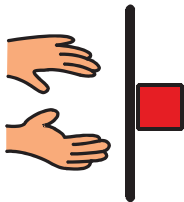
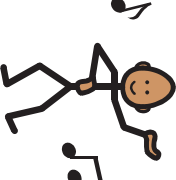
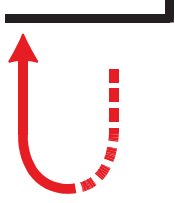
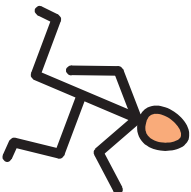


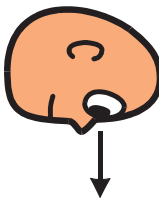

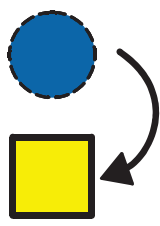
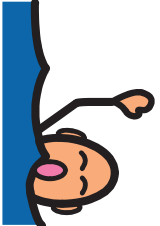

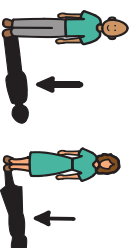

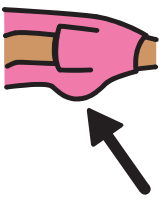
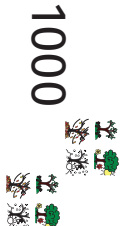



.....

.....

## Świtezianka Rozpoznawanie cytatów

 autor	 kochankowie	 dziewczyna	 strzelec
 nie wiedzieć	 pytać	 rozmawiać	 spotykać się
 znikać	 mieszkać	 dawać	 spacerować
 kwiaty	 koszyk	 bór	 modrzew m
 wianek	 maliny	 noc	 jezioro Świtez
	 codziennie	 młody	 piękny

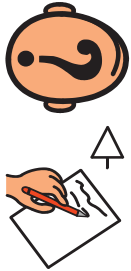
				Gdzie?	
	grozić		klęczeć		odmawiać
	uciekać		przyrzekać		kochać
	dusza		przysięga		obietnica
				łonia	
				ciemność	
		źle		wierny	
				zawsze	

		 chłopic	 Świtezianka
 podobać się	 chcieć	 tańczyć	 wracać
 pobiec	 nie chcieć	 wołać	 widzieć
 snuć się	 zmienić się	 tonąć	 wytonić się
 para cieni		 fala	 kobieca pierś
 tysiąc lat	 podekscytowany	 czarodziejski	 razem

Zaznacz właściwą odpowiedź.



Pytanie 1  
Kto napisał balladę „Świtezianka”?



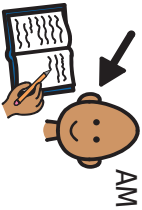
„Świtezianka”

Pytanie 2  
Co to jest Świtez?



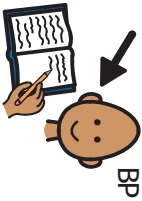
Świtez

Odpowiedź a  
Adam Mickiewicz.



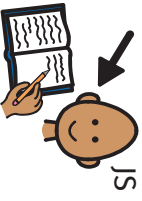
AM

Odpowiedź b  
Bolesław Prus.



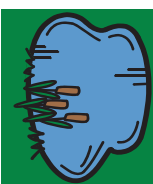
BP

Odpowiedź c  
Juliusz Słowacki.

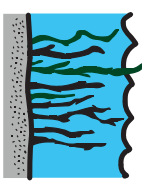


JS

Odpowiedź a  
Staw.



Odpowiedź b  
Jezioro.



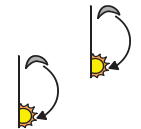
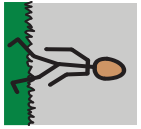
Odpowiedź c  
Miasteczko.



Zaznacz właściwą odpowiedź.



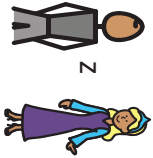
Pytanie 3  
Kto spacerował wieczorami po lesie?



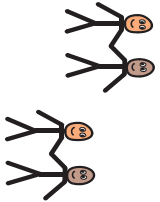
po



Odpowiedź a  
Chłopiec z dziewczyną.



Odpowiedź b  
Przyjaciółki.



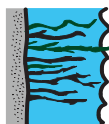
Odpowiedź c  
Duchy.



Pytanie 4  
O co chłopiec prosił dziewczynę?



Odpowiedź a  
Żeby pływali razem w jeziorze.



Odpowiedź b  
Żeby przyszała do jego chaty.



Odpowiedź c  
O rękę.

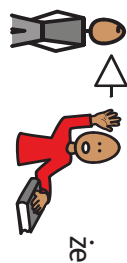


Zaznacz właściwą odpowiedź.

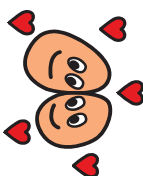


Pytanie 5

Chłopiec przysięgał, że:



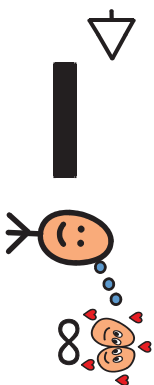
Odpowiedź a  
kocha.



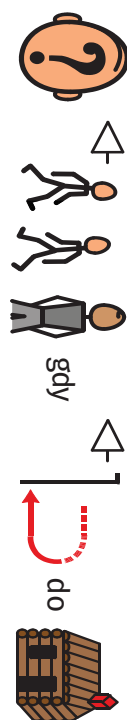
Odpowiedź b  
wezną ślub.



Odpowiedź c  
będzie wierny.



Pytanie 6  
Kogo spotkał chłopiec, gdy wracał do domu?



Odpowiedź a  
Świteziankę.



Odpowiedź b  
Ducha.



Odpowiedź c  
Dziewczynę.

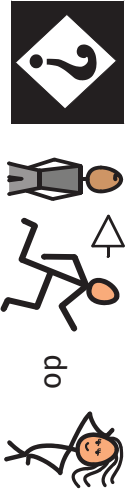




Zaznacz właściwą odpowiedź.

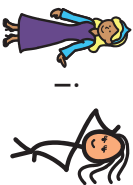


Pytanie 7  
Dlaczego chłopiec pobiegł do Świtezianki?



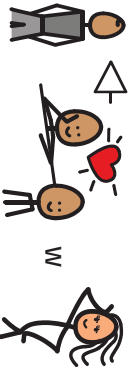
do

Pytanie 8  
Dziewczyna i Świtezianka:

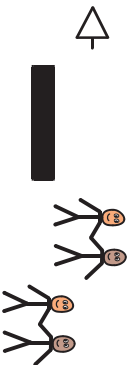


i

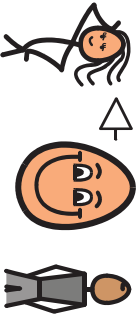
Odpowiedź a  
Chłopiec zakochał się w Świteziance.



Odpowiedź a  
były przyjaciółkami.



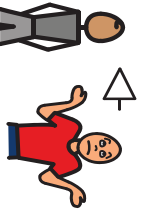
Odpowiedź b  
Świtezianka podobała się chłopcu.



Odpowiedź b  
nienawidziły się.



Odpowiedź c  
Chłopiec nie wiedział.



Odpowiedź c  
to ta sama osoba.



Zaznacz właściwą odpowiedź.



Pytanie 9  
Jaka była kara?

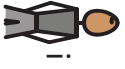


Pytanie 10  
Czy podobała ci się ballada „Świtezianka”?



„Świtezianka”

Odpowiedź a  
Chłopiec i dziewczyna utonęli.



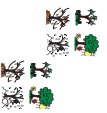
Odpowiedź b  
Dwa cienie snuły się po lesie tysiąc lat.



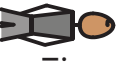
po



1000



Odpowiedź c  
Chłopiec i dziewczyna poszli do piekła.



do



Odpowiedź a  
Tak.



Odpowiedź b  
Nie.



Odpowiedź c  
Nie wiem.



Zaznacz właściwą odpowiedź.



Pytanie

Jak myślisz, które zdanie jest prawdziwe?



Odpowiedź 1

Autor wymyślił opowieść o Świteziance.



Odpowiedź 2

Autor przepisał opowieść o Świteziance z innej książki.



Odpowiedź 3

Autor słyszał tę opowieść, gdy był dzieckiem.



Znajdź w tekście ballady fragmenty cudowne.



Miejsce na zapisanie odpowiedzi przez ucznia/nauczyciela.

Miejsce na zapisanie odpowiedzi przez ucznia/nauczyciela.

Miejsce na zapisanie odpowiedzi przez ucznia/nauczyciela.

Miejsce na zapisanie odpowiedzi przez ucznia/nauczyciela.

Zaznacz właściwe określenia.



Które wyrazy pasują do ballady „Świtezianka”?



XXXX







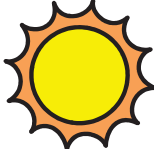






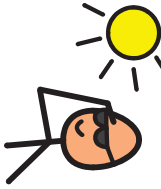




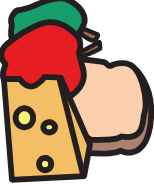
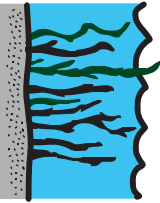
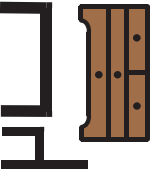


XXXX



do



„Świtezianka”

 ciemność	 noc	 plaża	 ocean	 słońce	 miłość	 zdrada
 przerażający	 czarodziejski	 zabawny	 tajemniczy	 jasno	 dziwny	 smutny
 kochankowie	 duch	 jedzenie	 jezioro	 meble	 szkoła	 dusza



Minister  
Edukacji i Nauki



pracownia  
lingwistyki  
migowej



Lektury  
dostępne

---